

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

-

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

-

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

-

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

-

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b § ja 14 §:n 4 mom.)

-

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

-

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

-

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

Tornator kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa, että metsikön kasvatuskelpoisen puuston vähimmäismäärää koskevan sääntelyn kehittämisessä tulee selkeästi erottaa toisistaan lainsäädännön vähimmäistaso ja hyvän metsänhoidon tavoitteellinen taso. Metsälain mukainen alaraja on tarkoitettu metsänhoidon vähimmäisperälaudaksi. Käytännön harvennuksissa pyritään jo nykyisin jättämään metsään lakisääteistä vähimmäistasoa selvästi enemmän kasvatuskelpoista puustoa, ja ratkaisuja ohjaavat sekä metsänhoidon suositukset että toimijoiden omat laatu- ja vastuullisuusohjeet.

Tämän vuoksi harvennusten alarajan nostamisen ei voida arvioida vaikuttavan olennaisesti esityksen tavoitteena olevaan metsien hiilensidonnan lisäämiseen. Muutoksessa on kyse ennen kaikkea lakisääteisen vähimmäisrajan muuttamisesta. Koska vastuullisesti toteutettavissa hakkuissa jäävän puuston määrä mitoitetaan käytännössä metsikön kasvun, elinvoimaisuuden ja hyvän metsänhoidon suositusten perusteella, lakirajan tekninen korottaminen ei lähtökohtaisesti muuta hyvin hoidettujen metsien harvennuskäytäntöjä eikä siten lisää hiilensidontaa siinä määrin kuin esityksen perusteluissa voidaan olettaa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että runkolukuun perustuva tarkastelu lisää sääntelyn herkkyyttä metsikön sisäiselle vaihtelulle. Tämä korostuu erityisesti Pohjois-Suomessa, heikkotuottoisemmillä kasvupaikoilla sekä epätasaisissa ja ryhmittäisissä metsiköissä, joissa puuston tilajärjestys, kokoerot, luontainen aukkoisuus ja kasvupaikan vaihtelu voivat johtaa siihen, että keskiarvoihin tai tiukkoihin runkolukurajoihin perustuva arvio ei kuvaa metsänhoidollista onnistumista riittävän oikein. Tällaisissa kohteissa lakirajan nostaminen voi käytännössä lisätä metsärikkomusten riskiä, vaikka harvennus olisi metsän kasvun ja jatkokehityksen kannalta perusteltu ja asianmukaisesti toteutettu.

Oikea-aikainen harventaminen on keskeinen keino turvata metsien järeytyminen, elinvoimaisuus, kasvukyky ja sitä kautta myös hiilensidonta. Jos sääntely muodostuu käytännön olosuhteisiin nähden liian tiukaksi tai tulkinnanvaraiseksi, seurauksena voi olla, että metsänomistajat ja toimijat lykkäävät tarpeellisia harvennuksia rikkomusriskin välttämiseksi. Tällainen ohjausvaikutus olisi vastoin metsien kasvun ja hiilensidonnan vahvistamisen tavoitetta, koska myöhästyvät harvennukset voivat heikentää puuston elinvoimaa, lisätä tuhoriskejä ja heikentää metsikön pitkän aikavälin kasvuedellytyksiä.

Tornator pitää tärkeänä, että asetuksen jatkovalmistelussa varmistetaan lakisääteisen vähimmäistason ja metsänhoidon suositusten välinen riittävä ero sekä sääntelyn joustava

soveltaminen sellaisissa kohteissa, joissa kasvupaikka, maantieteellinen sijainti tai metsikön rakenne poikkeaa keskimääräisestä. Runkolukuperusteista tarkastelua voidaan pitää perusteltuna erityisesti nuorissa ja tasarakenteisissa metsissä, mutta sen soveltamisessa tulee välttää tilanteita, joissa tekninen raja-arvo muodostuu metsänhoidollisesti tarkoituksenmukaisen harvennuksen esteeksi. Sääntelyn tulee tukea oikea-aikaisia harvennuksia, metsien kasvun turvaamista ja hiilensidonnan vahvistamista, ei lisätä epävarmuutta tai perusteettomia rikkomusriskejä käytännön metsätaloudessa.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Kortelainen Kimmo
Tornator Oyj